

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/270/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814202687
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814202687.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sládovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 proti žalovanému: H. X., S.. XX.XX.XXXX, XXX XX M. XX, o zaplatenie 554,43 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 359,30 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 12,75% ročne zo sumy 243,60 eur od 26.03.2014 do zaplatenia a iné trovy konania v sume 9,90 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 32,08 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 554,43 eur spolu s úrokom vo výške 26,28% ročne zo sumy 312,45 eur od 26.03.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodil tým, že so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu č. 6009006158, ktorou sa zaviazal poskytnúť žalovanému dohodnutý úverový rámec vo výške 320 eur za účelom kúpy vecí alebo úhrady ceny za službu s možnosťou navýšenia a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve s tým, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak zo zmluvy nevyplýva inak. Žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátil, porušil dohodnuté Úverové podmienky. Dňa 27.09.2011 vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 357,04 eur spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade neuhradenia do požadovaného termínu. Ku dňu podania žaloby predstavuje dlh žalovaného sumu 554,43 eur.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, písomným vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol skutočnosti ohľadom uzavretia úverovej zmluvy dňa 08.09.2010 tak ako v žalobe s tým, že v súlade s úverovou zmluvou žalovaný svojim podpisom potvrdil, že je s Úverovými podmienkami oboznámený, že sú mu ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne

určité a prejavuje súhlas byť týmito podmienkami viazaný. Na základe úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanému revolvingový úver, ktorý umožňoval žalovanému čerpať peňažné prostriedky prostredníctvom kreditnej karty (ďalej len KK). Revolvingový úver (ďalej aj RÚ) je možné špecifikovať ako dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, keď žalovaný má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca, pričom úverovým rámcom sa rozumie maximálny objem úveru, ktorý je žalovaný oprávnený čerpať. Celková výška poskytnutého úverového rámca je uvedená v ÚZ alebo dohodnutá so žalovaným na základe jeho žiadosti. Maximálna čiastka, ktorý je žalovaný oprávnený z úveru čerpať, je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Výška nevyčerpaného zostatku úverového rámca sa žalovanému automaticky zvyšuje v závislosti na splácaní revolvingového úveru, s každou uhradenou mesačnou splátkou sa obnovuje čiastka, ktorú si žalovaný môže v prípade potreby požičať. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru žalobca ani žalovaná nemôžu vedieť a ani nevedia určiť, koľko z úveru bude čerpané, preto nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca. V tomto prípade bola dohodnutá vo výške 320 eur. Taktiež nie je možné vopred dohodnúť počet splátok, nakoľko ide o automaticky obnovovaný úver. Žalovaný bol povinný riadne a včas splácať poskytnutý revolvingový úver a to v pravidelných mesačných splátkach, vždy k 20. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu v kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ. Výška pravidelnej mesačnej splátky RÚ bola dohodnutá ako percentuálna časť (4%) nesplatennej dlžnej čiastky (t.j. výška vyčerpaného nesplateného RÚ spolu s dlžnými poplatkami a dlžnými úrokmi a príp. sankciami) k poslednému dňu účtovného obdobia (za účtovné obdobie sa považuje jeden kalendárny mesiac), najmenej však 12 eur. Pre určenie konkrétnej výšky mesačnej splátky RÚ je rozhodný posledný deň kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiaci v ktorom je táto splátka RÚ splatná. Výška pravidelnej mesačnej splátky sa tak mení v závislosti na výške nesplatennej dlžnej čiastky. Celkový počet splátok, ktorými mal byť poskytnutý úver splatený je rovný počtu mesiacov, potrebných pre splatenie čerpaného úveru spolu s poplatkami a úrokmi a je závislý na celkovej výške dlžnej čiastky a na výške jednotlivých splátok, ktoré sú ovplyvniteľné žalovaným. Ako vyplýva z výpisu z úverového účtu k prvému čerpaniu RÚ zo strany žalovaného a teda k poskytnutiu RÚ došlo dňa 04.10.2010. Ku dňu 31.10.2010 predstavovala vyčerpaná suma celkom 324,40 eur. V zmysle vyššie uvedeného tak výška prvej mesačnej splátky predstavovala sumu 12,98 eur, pričom táto splátka bola splatná dňa 20.11.2010. Rovnako nie je možné pri revolvingovom úvere určiť RPMN, nakoľko sa úver čerpá a následne dopĺňa, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku sp. zn. 6Co 95/2010. Špecifikácia poplatkov a výške úrokovej sadzby bola konkrétne stanovená v Sadzobníku poplatkov a odmien, kde žalobca poukázal na ustanovenie hlavy 5 § 1 Úverových podmienok a preto má žalobca za to, že požadované poplatky boli dohodnuté so žalovaným písomne, nakoľko boli uvedené v Sadzobníku poplatkov a odmien, ktorý bol neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy. S poukazom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením viacerých splátok, stal splatným celý zostatok čerpaného úveru, splatnosť nastala ku dňu 28.7.2011 kedy žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy a to v lehote 15 dní (t.j. 13.10.2011). Žalobca uplatňuje sumu 554,43 eur, ktorá pozostáva z istiny 312,45 eur (t.j. výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru), úroku (t.j. úrok z vyššie uvedenej istiny do dňa podania žaloby) vo výške 236,78 eur, zmluvnej pokuty vyčíslenej za použitia úrokovej sadzby 8% z dlžnej splátky (t.j. zmluvná pokuta podľa hlavy 14 §3 ÚP s názvom Záverečné ustanovenia) vo výške 43,34 eur, úroku z omeškania v zákonnej výške (t.j. úrok z omeškania do času zosplatenia) vo výške 0,86 eur. Zároveň si žalobca v predmetnom konaní uplatňuje voči žalovanému nárok na zaplatenie úroku z poskytnutého úveru vo výške 26,28 % ročne zo sumy 312,45 eur od 26.03.2014 (od nasledujúceho dňa po podaní žaloby) do zaplatenia. Pokiaľ ide o podstatné zákonné náležitosti predmetnej zmluvy, tak má za to, že predmetná úverová zmluva bola uzavretá v súlade s ust. § 53 Občianskeho zákonníka ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V súvislosti s ust. § 53 Občianskeho zákonníka má žalobca za to, že predmetná úverová zmluva neobsahuje žiadne z neprijateľných podmienok. Na záver uviedol, že nároky uplatňované žalobcom sú v súlade s platnými právnymi predpismi ako aj v súlade s úverovou zmluvou a jej Úverovými podmienkami.

Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa 08.09.2010 úverovú zmluvu č. 6009006158, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver s výškou úverového rámca 320 eur a s výškou mesačnej splátky 4% z dlžnej čiastky. V zmysle bodu 42 zmluvy ročná úroková sadzba je 26,28%, 11,88% v závislosti na výške vyčerpanej čiastky vid'. Sadzobník.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaný podpisom potvrdil, že je s nimi oboznámený, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver (ďalej len „Úverové podmienky“) tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“).

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky a poplatky podľa Sadzobníka poplatkov a odmien (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 2, § 3 hlavy 2 Úverových podmienok úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov zmluvy. Po uzatvorení úverovej zmluvy zriadi spoločnosť klientovi úverový účet pre čerpanie poskytnutého úveru do výšky prideleného úverového rámca. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého úveru a tomu zodpovedajúce záväzky klienta.

V zmysle hlavy 3 Účel úveru Úverových podmienok úver spoločnosť poskytuje klientovi bez stanoveného účelu, čiže vo forme finančnej čiastky.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, kde termín splatnosti a výška mesačnej splátky je určená v ÚZ. Prvú splátku hradí klient až v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky, príslušná časť úverovej istiny, poplatky a zmluvné sankcie (ďalej iba splátka). Úver je klient povinný splácať do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva. Klientov záväzok k hradeniu úrokov z poskytovaného úveru voči spoločnosti vzniká okamihom keď sa transakcia prejaví na úverovom účte klienta. Klient je povinný hradiť spoločnosti poplatky za poskytované služby, ktorých výška je daná Sadzobníkom platným v dobe vzniku poplatkovej povinnosti, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto ÚZ.

Podľa hlavy 5 § 2 Úverových podmienok výška pravidelnej mesačnej splátky je stanovená ako percentuálna časť nesplatennej dlžnej čiastky (t.j. výška vyčerpaného nesplateného úveru spolu s dlžnými poplatkami a dlžnými úrokmi a príp. sankciami) k poslednému dňu účtovného obdobia.

Podľa hlavy 5 § 9 Úverových podmienok celkový počet splátok, ktorými bude poskytnutý RÚ splatený sa rovná počtu mesiacov nutných pre splatenie čerpaného RÚ spolu s poplatkami a úrokmi a je závislý na celkovej výške dlžnej čiastky a na výške jednotlivých splátok, ktoré sú ovplyvniteľné klientom.

V zmysle hlavy 10 § 3 Úverových podmienok v prípade, že klient nespĺňa podmienky pre prijatie do poistenia, berie na vedomie, že nemôže byť poistený, a pokiaľ k poisteniu pristúpil poisťiteľ je oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia.

V zmysle § 3 hlavy 14 Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky úveru alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 5 týchto ÚP je klient povinný zaplatiť spoločnosti úrok z omeškania v zákonnej výške. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Upomienku je spoločnosť oprávnená poslať taktiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, sms správ a internetu.

Podľa hlavy 14 § 8 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil do zosplatnenia 81 eur. V rámci jednotlivých splátok bola žalovaným uhrádzaná časť dlžnej istiny, úroku, ako aj upomienky a to za upomienku v sume po 4 eur, celkovo 8 eur, ako aj poplatok za výber z bankomatu vo výške 9 eur.

Listom zo dňa 27.09.2011 označeným ako výzva k splateniu celého úveru žalobca žalovanému oznámil, že z dôvodu, že riadne a včas nespláca úver, spoločnosť si uplatňuje svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka predstavuje 357,04 eur a vyzval ho na splatenie do 15 dní odo dňa spísania tohto listu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania;

výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnil, žalobca dňa 29.11.2011 zosplatnil celý úver a vyzval ho na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho

zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 324,60 eur a žalovaný uhradil celkovo sumu 81 eur, pričom súd všetky žalovaným vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to vrátane úhrad na položky upomienky a poplatok za výber z bankomatu, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny v sume 243,60 eur predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru a sumou uhradenou žalovaným.

Zo splátkového kalendára je zrejmé, že žalobca v zmysle zmluvy a úverových podmienok účtoval žalovanému poplatok za upomienku v sume 4 eur spolu v sume 8 eur, ktorú sumu žalovaný taktiež uhradil. Súd posúdil úhrady a nárok v tejto časti z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zrejmé, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti. Súd však považuje sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zasláním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou bola upomienka zaslaná, resp. vykonaná niektorým z ďalších spôsobov tak ako boli uvedené v predmetnom paragrafe, pričom náklady spojené s takýmto spôsobom by boli ešte nižšie. Na základe uvedeného má potom súd za to, že predmetné dojednanie ja takým, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda neplatné a preto úhrady vykonané žalovaným na danú položku započítal na úhradu istiny.

Zo splátkového kalendára je zrejmé, že žalobca účtoval žalovanému poplatok za výber z bankomatov v sume 9 eur.

Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Z ustanovenia § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje právo alebo povinnosť protistrany a procesná povinnosť označiť dôkazy.

Zaplatenie poplatkov za výber z bankomatov ako bremeno tvrdenia zaťažuje žalobcu, ktorý zaplatenie uvedených poplatkov od žalovaného požaduje a preto je jeho povinnosťou predložiť dôkazy na základe ktorých ich zaplatenie požaduje, pretože je povinnosťou súdu skúmať či je daný nárok žalobcu na zaplatenie uvedených súm, či si poplatky účtoval oprávnene a v správnej výške. Nakoľko žalobca nepredložil Sadzobník poplatkov na základe ktorých boli žalovanému účtované uvedené poplatky, preto úhrady vykonané žalovaným na danú položku započítal na úhradu istiny.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 26,28% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (september 2010 spotrebiteľský úver 1-5 rokov) predstavovala úrok 12,75 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 13,53% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Vzhľadom na vyššie súd považoval dohodu o výške úrokov nad 12,75% ročne za absolútne neplatnú.

Súd má za to, že nárok žalobcu v časti úrokov nie je v celom rozsahu dôvodný. Súd vyššie konštatoval, že opodstatnený nárok vznikol žalobcovi len pri úrokovej miere 12,75% ročne. Žalobca si na úroku z úveru uplatňoval celkovo sumu 236,78 eur, no žalobca mal nárok len na 48,5% uplatňovaného úroku ($12,75\% \times 100 / 26,28\% = 48,5\%$), teda 48,5% zo sumy 236,78 eur, čo predstavuje sumu 114,84 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Čo sa týka nároku na zmluvnú pokutu v sume 4,34 eur podľa hlavy 14 § 3 Úverových podmienok súd považoval za neopodstatnený. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z dlžnej splátky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní spolu súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vzťah medzi účastníkmi konania posudzoval ako spotrebiteľský, a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného potom súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 359,30 eur pozostávajúcu zo sumy predstavujúcej dlžnú istinu vo výške 243,60 a vyčísleného úroku z úveru ku dňu 26.03.2014 v sume 114,84 eur, vyčísleného úroku z omeškania v sume 0,86 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 12,75% ročne zo sumy 243,60 eur od 26.03.2014 do zaplatenia ako tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a čo do zvyšku súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca mal úspech v časti o zaplatenie sumy 359,30 eur, čo predstavuje pri žalobcom uplatnenom nároku na zaplatenie sumy 554,43 eur úspech 65% a neúspech v pomerne 35%, čo predstavuje úspech žalovaného. Takto po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu vznikol žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomere 30 %.

Odmena za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) predstavuje sumu 36,52 eur.

Trovy právneho zastúpenia tak ako boli zástupcom žalobcu vyčíslené pozostávajú z odmeny za dva úkony právnej služby po 36,52 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na vydanie platobného rozkazu) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), teda odmena spolu 73,04 eur, režijný paušál a to 2 krát za úkon v roku 2014 po 8,04 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,08 eur.

Takto mal súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 73,04 eur, režijného paušálu 16,08 eur a k tomu DPH vo výške 20% z odmeny a režijného paušálu, z položiek, z ktorých bola uplatnená právnym zástupcom, v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 89,12 eur, t.j. 17,82 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 106,94 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 30%, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 32,08 eur

(30% zo sumy 106,94 eur) a iných trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 33 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu trov v sume 9,90 eur (30% zo sumy 33 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu